

PREFATA TOMULUI I

În anul 1889, Academia română a publicat concurs pentru scrierea unei istorii a școlilor noastre, de la începutul secolului al XIX până la 1864.

Cred că ceea ce a îndemnat pre învățatul corp să publice asemenea istorie, este convingerea, că aproape toți acei bărbați de Stat, cari își propunea să reformeze instrucțiunea noastră publică și cari, dintr'o și în alta, inunda arhivele ministeriale și parlamentare cu proiecte de asemenea specie, proba, în lucrările lor, o mare ignoranță de tot ce s'a făcut și a existat în țerile române, în direcțiunea școlară, în sfera acesta culturală a României.

Ca material, ca arhivă portativă, pentru luminarea presintelui, a provocat Academia română scrierea ce dau aci.

Presintată la concursul publicat, în mod anonim, ea a avut onórea să fie distinsă de Academia română, care i-a acordat premiul Eliad în anul 1890.

Strimtorarea bugetară a Academiei, ar fi lăsat, pe mulți ani, să zacă, fără de profit, lucrarea mea, în archiva ei, dacă în Septembrie 1890, ministrul de culte și instrucțiune publică, D. Teodor Rosetti, nu dispunea tipărirea „Istoriei școlilor“ la imprimeria Statului, procurând pentru acesta hârtia necesară, cu unica condițiune, ca să las ministerului, pentru despăgubirea sa de hârtia cumpărată, un număr de exemplare echivalente cu suma cheltuită.

Grație acestei bine-voitóre dispozițiuni, astăzi pot pune primul volum din lucrarea mea la dispozițiunea celor cari doresc a sci câte ceva din istoria noastră culturală.

Sunt departe de a pretinde că lucrarea de față are alt merit de cât de a pune la îndemâna fie-cuî, estrase, informațiuni și documente, greu de

consultat, în sute și mii de dosare din arhivele publice și private. Neuitatul meu magistrat și amic, *Mihail Kogălniceanu*, susținând lucrarea mea în sinul Academiei, ținea—cum mi s'a spus—între altele, că am dovedit, prin această lucrare, că sunt un neobosit *șorece de arhive*.

Atât și doresc să dovedescă lucrarea de față, că este rezultatul cercetărilor a unei munci de 30 de ani în arhivele publice și private și nu o elucubrațiune nedocumentată și fantastică a crierului meu.

Așa am procedat pentru cursul meu de istoria Românilor ; așa am urmat și cu lucrarea de față, estrasă din chiar acel curs al meu de istorie.

V. A. URECHIA.

București, 1892, luna Martie 12 (24).

CUVÎNT ÎNAINTE LA TOMUL II

De la 12 Martie 1892 la 12 Decembre 1892, cu tótă gréoa bôlă care puțin a lipsit să'mi curme firul vieței, isbutii a scóte acest al doilea tom din lucrarea de față.

Am de a mulțami pentru acésta bună-voinței onor. Direcțiunii a Imprimeriei Statului și, în deosebî, D-lui șef de ateliere G. C. Cucuruzescu și D-lui Ión P. Brănianu.

V. A. URECHIA.
